LAGERSTAMMS-BLADET

1/2022
Uusiutuva kulttuuri
Regenerative culture

Tampereen Arkkitehtikilta
Tampere Architecture Guild

LAGERSTAMMS-BLADET

1/ 2022
Uusiutuva kulttuuri
Regenerative culture

Toimitus / Editorial Team

päätoimittaja / editor in chief

Sanni Hujanen

tekijöinä lehdessä / creators of the Issue

Tatu Heinola, Sanni Hujanen, Veera Hurttia, Mira Lankinen,
Essi Nisonen, Ezgi Samanci, Salla Sinisammal, Elena Sitrakova,
Sanni Teräväinen, Marie Vilkki.

kansikuvat / cover pictures

Sanni Hujanen

haastateltavat / interviewees

Ilona Joutila, Aava Kallio, Eeva Turunen

ilmoitusmyynti / advertisement sales

Sanni Hujanen, Veera Hurttia

osoite / address

Tampereen Arkkitehtikilta
Korkeakoulukatu 10
33720 Tampere

paino / printing

Tampereen Offsetpalvelu Oy
Pinninkatu 55
33100 Tampere

painettu kierrätyspaperille

ABL-Laatoilta ratkaisut kaikkiin projekteihin. Julkisivut. Altaat ja kylpylät. Ravintola-, hotelli- ja muut kaupalliset ja julkiset kohteet. Sote. Asuntotuotanto. Keittiötasot. Yksityiset kohteet.

ARKKITEHTUURITOIMISTO

ESAN
LEVYKALUSTE

Arkkitehtien luottokumppani
Keittiöt ja kodin kiintokalusteet
Esan Levykaluste Oy
Harjuntausta 1, Tampere
www.esanlevykaluste.fi

Uusiutumassa

Regenerating

teksti / text Sanni Hujanen kuva / image Ilona Ravattinen

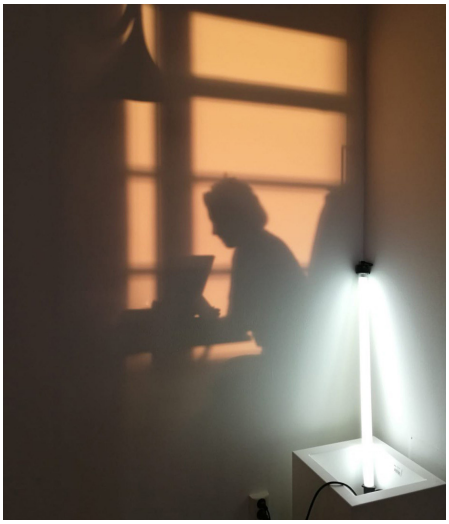

FIN

Tämän vuoden lehden teema kirkastui mielessäni vasta hieman ennen lehden julkaisua kirjoitusten ollessa jo lähes valmiita. Uusiutuvan kulttuurin käsite on itselleni tuttu ilmastoaktivistipiireistä, joissa uusiutuvalla kulttuurilla tarkoitetaan toimintaympäristöä, jossa empatiataitoja arvostetaan, kollektiiviselle hyvinvoinnille luodaan tilaa ja toimintaa kehitetään näiden ehdoilla. Jo hyvin varhaisessa vaiheessa lehden tekoa oli selvää, että lehden tulee olla (ensimmäistä kertaa?) kaksikielinen ja kirjoittajilla tulee olla vapaat kädet toteuttaa itseään. Kaksikielisyys on saavutettavuuskysymys – killan tulisi olla jokaista jäsentään varten. Killan jäsenistön hyvinvointi kielitaidosta riippumatta on tärkeää ja yhteisöön kuuluminen tukee hyvinvointia. Lehden valmistuessa käsitin, että tässähän on kyse nimenomaan uusiutuvasta kulttuurista ja kirjoituksetkin sopivat teemaan.

Pandemian jälkimainingeissa opiskelemme uudenlaisessa yliopistossa. Yliopiston tilapolitiikan ja opiskeluilmaston lisäksi muutoksessa on ilmasto. Pandemia oli meidän sukupolvellemme ensimmäinen esimerkki kriisistä, joka pysäyttää koko maailman, mutta tulemme kokemaan vastaavia tulevaisuudessa yhä enenevissä määrin. Pääsyyllinen on ihmisen aiheuttama ilmastokriisi. Kun maailma tuntuu nytkähtäneen uuteen asentoon, on yhteisön tuoma turvaallisuus arvokasta - olkaammekin siis kiltana yhteisö, jossa jokaisella jäsenellä on väliä. Olkaamme toistemme tukena yli meitä erottavien tekijöiden niin koulutyön raskauden, ilmastokriisin kuin Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan aikana.

ENG

The theme of this issue was clarified quite late in the process when most of the pieces were almost done. Regenerative culture is a term I've got familiar with in the field of climate activism. It means an operative environment in which empathy and collective well-being are valued and the development is done with these preconditions. Instead of the theme, this issue being the first bilingual one was a leading principle from early on. It's about accessibility – the Guild should be for its every member. The well-being of the Guild's members is important no matter their language skills and belonging to a community increases well-being. This is exactly what regenerative culture is about.

In the aftermath of the pandemic, we're studying in a new kind of university. Simultaneously with the change in the university's space policies the climate is changing as well. The pandemic was the first crisis that put the whole world on pause for our generation, but it was only the beginning. The real antagonist is human and the climate crisis our actions has caused. When the world seems to be changing rapidly the communities create safety and empower action. Let our Guild be a community where every member matters. Where we support each other's beyond the invisible boundaries dividing us during the times of exhausting schoolwork, climate crisis and Russia's aggressive war in Ukraine.

antoisia lukuhetkiä! / enjoy the reading!

päätoimittaja / editor in chief
Sanni Hujanen

Pää pois pilvistä

Head out of the clouds

teksti / text Tatu Heinola kuvat / images Tatu Heinola & Louise Desbiens

> So sorry to let you down but the landlady was worried about your age so I had to offer my second choice who is an older professional guy…

Vaihtovuoden alku Berliinissä vei Alt Baun sijaan betonikolossiin ja opetti jotakin uutta arkkitehtuurista ja sen arvottamisesta.

An exchange year in Berlin begun in a concrete box and gave a new perspective in valuing architecture.

Naiivina ja tietämättömänä Berliinin asuntomarkkinoilla pärjääminen oli uudenlainen kokemus. Saavuin kaupunkiin syyskuun alussa ajatellen nappaavani helposti viikon sisällä upean, korkealla huonekorkeudella varustetun huoneen runollisen kauniista, boheemista *Alt Bausta* (=vanha kivikerrostalo), jonka julkisivurappaus rakoilee, mutta sisällä on silti siistiä. Ennen lähtöä monet olivat varoitelleet Berliinin huonosta asuntotilanteesta, mutta ajattelin optimistin löytävän aina jotain. Kymmenien hakemusten jälkeen pääsin lopulta asuntonäyttöön Moabitissa sijaitsevaan kämppään, joka vastasi edellä kuvaamaani unelmaa.

FIN

Kämppiksenä minulla olisi ollut yli 70-vuotias, mittavan uran tehnyt ikinuori vaihtoehtoinen rock-muusikko. Hän valitsi minut 136 hakemuksen joukosta, mutta myöhemmin kävi ilmi, että hänen vuokranantajansa mukaan olin kelvoton vuokralaiseksi ollessani ”liian nuori”. Niinpä niin…

Samaan aikaan sain Berliinin teknillisen yliopiston kansainvälisten asioiden vastaavalta vinkin, että paikallisen opiskelija-asuntolasäätiön eräässä asuntolassa olisi vielä vapaita huoneita. Väliaikaisesta asunnosta toiseen hyppeleminen on pidemmän päälle rankkaa, ja tiesin, että koulun alkaessa lokakuun puolivälissä minulla olisi yhä vähemmän aikaa pitkien hakukirjeiden kirjoittamiseen. Päädyin lopulta hyväksymään huoneen asuntolasta, vaikka se tuntui pahalta. Tunsin itseni epäonnistujaksi ja pelkäsin menettäväni suuren ja hienon vaihtovuoden asuessani masentavassa ja sieluttomassa 1970–luvun elementtitalossa.

Muutaman päivän surkuttelun jälkeen matkasin tavalliseen tapaani saksan intensiivikurssille, joka järjestetään syyskuussa ennen opintojen alkua. Matkan aikana metrossa vastaani tuli kolme ihmistä, jotka kerjäsivät rahaa. Yksi heistä oli menettänyt toisen jalkansa, yhdellä oli vain toinen kenkä jalassa, viimeinen liikkui sekavassa tilassa koiransa kanssa. Kielikeskuksen vieressä olevan sillan alla on pahimmillaan näkynyt kymmeniä telttoja. Kodittomia on joka puolella, asuntotilanne on surkea. Muiden vaihto-opiskelijoiden kanssa keskustellessani olen ymmärtänyt, että tilanne kaupungissa lienee Euroopan pahimpia heti Alankomaiden yliopistokaupunkien jälkeen.

Oma ajatteluni ja käyttäytymiseni tuntui melkein nololta. Kuinka pinnallisista asioista sitä voi ihminen murehtia? Asuntolahuone sijaitsee hyvällä paikalla: hiukan kaukana kampuksesta, mutta lähempänä kulttuurielämää. Huoneeni lähtökohdat eivät täytä perinteisiä arkkitehtiopiskelijan kriteereitä. Kuluneessa muovimatossa on vääränlaista patinaa, tahroja edellisten asukkaiden jäljiltä. Huonekorkeus on hädin tuskin 2,5 metriä. Rakennus ei ole ulkoa perinteisellä tavalla kaunis ja ankea elementtilähiö kutistaa minut pieneksi ja mitättömäksi olennoksi.

Pettymyksen nieltyäni päätin, ettei vaihtovuoteni mene pilalle näin pienen vastoinkäymisen takia. Olen opiskellut arkkitehtuuria neljä vuotta, ja siinä ajassa pitäisi pystyä sisäistämään sen verran yleistä tietoa kalustamisesta, väriopista ja elämisestä, että ankeasta asuntolahuoneestakin pystyy tekemään viihtyisän. Inspiraationa kehitysprojektilleni toimi YouTube-kanava *Never Too Small*, jonka videoissa pienistä ja vanhanaikaisina pidetyistä kaupunkiasunnoista pyritään muuttamaan asukkaan tarpeita vastaavia koteja, joissa asunnon neliöistä pyritään ottamaan kaikki irti. Asuntolahuoneen sisustus on samankaltainen tehtävä mikrotasolla: kuinka tehdä jostain karusta ja ei niin arvostetusta kodikasta ja tyylikästä. Otin asuntolahuoneen haasteena. Jos saisin järjestettyä huoneestani mieleiseni, olisi järjestely myös taloudellisesti sangen kannattava, sillä asuntolahuoneen vuokra oli ainoastaan noin puolet Moabitin taideunelman vuokrasta.

ENG

Trying to figure out the accommodation in the rental market of Berlin was something else. I arrived in the city at the beginning of September thinking that I would snatch a shared rental apartment from an *Alt Bau* (= an old apartment building from the1900s–1920s) with patina in no time. Many had warned me about the status of the Berlin rental market but I was optimistic. After tens of applications, I made it to an interview in Moabit which matched my dream criteria. My roommate would have been over 70-year-old bohemian rock musician, truly a Berlin dream. He actually selected me out of 136 applicants but later when he discussed it with his landlady, she apparently thought I was “too young” to be a tenant. Good grief…

I received a tip from TU Berlin’s international coordinator. There was still one vacant room in the Lichtenberg dormitory. Moving from a short-term sublet to another wasn’t a long-term solution and I wanted to get a place to stay before the semester started while recognizing that the workload of the courses could be heavy and there wouldn’t be much time to write long application letters. I was very disappointed but I accepted the dorm room. The 1970s’ soulless modernist architecture was threatening my exchange.

After a couple of days of sorrow, I was in the U-Bahn going to the German intensive language course. During that trip, I met several homeless people, drug addicts and a person with only one shoe. Near the language center, under a bridge, there were tents of homeless people. I found that the homelessness situation is one of the worst in Europe, after the university cities from the Netherlands.

I was embarrased of my own thoughts and actions. How vain am I actually? The dormitory had a good location: a little far away from the campus but closer to the cool districts. My room wasn’t an architecture student’s dream. Plastic carpets, 2,5 meter ceiling height and of course the building itself wasn’t beautiful in a traditional way.

After dealing with the disappointment, I decided that this little misfortune will not ruin my exchange. I’ve been studying architecture for over four years so I should be able to design an interior that is comfortable and stylistic. Inspiration for the project was the videos of the Youtube channel *Never Too Small*. The channel focuses on transforming old-fashioned and inefficient apartments to meet modern needs and get the most out of the precious square meters. My task was similar on a micro-scale: how to make a boring dorm room look elegant and personal? If I succeed, I would be rewarded financially since the rent of the dorm was only about 60% of the rent of the Moabit room.

Betonilähiöt

Huomasin ajatusmallini olevan osa suurempaa kokonaisuutta. Betonilähiöiden ongelmaa voi tarkastella kestävyyden ja rakennusperinnön suojelun, mutta myös tasa-arvoisuuden kannalta. Uutisista on voinut lukea peruskorjausikään päässeiden betonielementtikerrostalojen purkamisesta. Pahimmillaan kokonaisten lähiöiden purkamista on ehdotettu, kuten esimerkiksi ARA:n ylijohtajana toiminut Hannu Rossilahti esitti 2010-luvun alkupuolella.[1] 1960– ja 1970–luvun lähiöihin on sidottu sangen merkittävä määrä arvokasta materiaa, betonia, jonka tuottaminen on synnyttänyt aikanaan valtavat hiilidioksidipäästöt. Ilmastokriisin aikana meillä ei pitäisi olla mitään muuta vaihtoehtoa kuin käyttää mahdollisimman paljon olemassaolevaa rakennuskantaa hyväksi asumisen puitteita luodessa. Arkkitehteinä meidän pitää pystyä keksimään tapoja, jolla modernistiset elementtilähiöt pystytään muuttamaan kauniiksi, toimivaksi ja yhteisölliseksi ympäristöksi.

YLE:n Johannes Blom kirjoitti artikkelissaan betonilähiöiden tulevaisuudesta.[2] Artikkelissa hän haastatteli Tampereen yliopiston rakennusperinnön hoidon tutkija ja yliopisto-opettaja Iida Kalakoskea, joka avasi aiheen kulttuurihistoriallista puolta todeten, että arjen historiaa on välillä vaikeaa arvostaa. Voi myös olla, että arkisten aiheiden käsittely herättää arvostusta vasta jälkeenpäin, liian myöhään kuten esim. Puu-Amurin tapauksessa. Tyylisuunnatkin ovat lopulta ainoastaan mielipidekysymyksiä: ei ole olemassa objektiivisesti kaunista ja rumaa arkkitehtuuria. Mielipiteet muuttuvat ajan mittaan. Aikanaan puutalokortteleiden purkua pidettiin välttämättömänä esteettisesti ja sosiaalisesti, sittemmin niiden ja kivikerrostalojen purkamisesta on kirjoitettu kaupunkikohtaisia kirjoja ainakin Turussa ja Tampereella. Nyt 50 vuotta myöhemmin olemme purkamassa arkkitehtuuria, joka korvasin aikanaan vanhan.

Asiassa on myös tasa-arvoisuuden näkökulma. Luin ystäväni suosituksesta afro-amerikkalaisen kirjailija bell hooksin esseen *Black Vernacular: Architecture as Cultural Practice* hänen vuonna 1995 julkaistusta kirjasta *Art on My Mind: Visual Politics.* Esseessä hän toteaa arkkitehtuurin tutkimuksen keskittyvän ainoastaan keskiluokkaisten tai hyvin toimeentulevien arkkitehtuuriin, eikä vähävaraisten ihmisten luomalla asumisympäristöllä nähdä olevan arvoa.[3] Yleensä heidän asumistaan ei edes nähdä arkkitehtuurina tai interiöörisuunnitteluna, ja etuoikeutetut ihmiset kokevat jopa sääliä köyhien asumista kohtaan. Aivan kuin onnistuneeseen interiööriin voisi pystyä ainoastaan ihmiset, jotka voivat osoittaa kuvastosta, mitä haluavat. Omasta mielestäni vähävaraisten ihmisten tuottama asumisympäristö on erittäin kiinnostava aihe, sillä se kuvastaa, kuinka tavallinen kansalainen asuu ja hyvin rajallisen budjetin vuoksi, se vaatii paljon enemmän luovuutta. Toki, tästä keskustelusta tulee erottaa ultimaattinen köyhyys, jossa asumisen perustarpeisiin ei päästä.

Artikkelin luettuani tajusin, kuinka etuoikeutetussa asemassa suomalainen yliopisto-opiskelija onkaan. Tampereen yliopiston arkkitehtiopiskelijoista hyvin suuri osa asuu keskustassa tai sen läheisillä alueilla Hervannan sijaan, koska voimme valita. Jopa opiskelijana meillä on varaa melko korkeisiin asuinkriteereihin. Asuminen kivikerrostaloissa tai sympaattisissa Kalevan 1950-luvun kerrostaloissa on toivottua arkkareiden keskuudessa, ja allekirjoittanutkin asui turvallisesti Kalevassa ennen muuttoa Saksaan. Pienituloisille ihmisille betonilähiö on usein ainoa vaihtoehto. Huomio keskittyy useimmiten hyvätuloisempien alueille, eikä pienituloisten asumista pidetä arvokkaana asiana tutkia. Me, suomalaiset arkkitehtiopiskelijat, olemme myös osana tämänkaltaista asuntoelitismiä.

Meidän pitää oppia rakastamaan ja vaalimaan 1970-luvun arkkitehtuuria, vaikka se niin vaikealta tuntuisikin. Tulevina arkkitehteinä meidän ei tule päästää itseämme liian helpolla, sillä meillä on vaadittava tietotaito muokataksemme elementtitalojen huoneistoista kodikkaita ja tyylikkäitä. Lisäksi ajan arkkitehtuuri mahdollistaa monta asiaa mihin nykyaikainen kerrostaloarkkitehtuuri ei kykene. Asunnot ja huoneet ovat suuria ja paljon monikäyttöisempiä, putkiyksiöitä on harvemmin ja tilat ovat hyvin jäsennelty, joten esimerkiksi työskentely kotoa käsin onnistuu paremmin. Muovimaton voi aina vaihtaa parketiksi, mutta syöksymakuuhuoneeseen sängyn voi laittaa vain yhdellä tapaa.

Suunnitelman lähtökohdat

Interiöörisuunnitteluni inspiroitui *Never Too Small*-kanavan videoista, mutta tiedostin alkujaan projektini olevan äärimmäisen minimaalinen suunnittelutehtävä verrattuna kyseisen kanavan joskus radikaaleihinkin muutoksiin, joissa tilakokonaisuuksia muutetaan koko asunnon mittakaavassa. Lähtökohtana interiöörille hain paikallisidentiteettiä Berliinistä ja vielä tarkemmin Lichtenbergin kaupunginosasta. Alue on rakentunut Itä-Berliinissä 1960–1970-luvulla ja on verrattavissa suomalaisiin betonilähiöihin. Alueen *Plattenbau*-rakennukset (=elementtitalot) luovat kokonaisuuden, jota voi verrata esimerkiksi Osmonmäen tai Tammelan 1970-luvun arkkitehtuurin luomiin alueisiin. Eroavaisuutena mainittakoon, että rakennusten kerrosmäärä on yleensä kaksinkertainen suomalaisiin lähiöihin verrattaessa.

Halusin korostaa kontekstia, eli rakennuksen identiteettiä ja historiaa, investoimalla aikakauden mukaisiin huonekaluihin ja valaisimiin. Löysin tanskalaisen pienen pallovalaisimen yö-/tunnelmavaloksi ja saksalaisen pöytävalon *Boxhagener Platzin* sunnuntaimarkkinoilta. Halusin pitää budjetin matalana, sillä pröistäily ei sovi Lichtenbergiin. Onneksi hyvää 1960–1970-luvun muotoilua saa halvalla ja valaisimet maksoivat yhteensä ainoastaan 40 euroa.

Concrete suburbs

My thinking process was part of a bigger picture. The issue with concrete suburbs can be examined from several perspectives: there's the built heritage, sustainability and equality aspect to name a few. There has been many news articles in the last decade about how investing in these apartments is pointless and they should be torned down. Some have even suggested the demolition of whole suburban neighbourhoods like the director-general of ARA, Hannu Rossilahti did in the early 2010s.[1] Suburbans built in the 1960s–1970s have huge amount of concrete and in the era of climate crisis, we should not have any other option than to use the already built environment as much as we possibly can. We as architects must find ways to transform these apartments into relevant housing option.

Johannes Blom wrote an article to YLE about the future of concrete suburbs. In the article he interviewed Iida Kalakoski, a built heritage scholar and university instructor, who told how it's sometimes hard to appreciate the history of the everyday life.[2] It's also possible that the everyday architecture gains value after it's too late like in the case of Puu-Amuri. Additionally architectural styles are an opinion-based matter: there's no objective of good and bad. Opinions tend to change. Now, we are demolishing the architecture that replaced the traditional wooden house blocks 50 years ago.

There's also the matter of equality. My friend recommended me an essay of an Afro-American writer bell hooks. I read the essay *Black Vernacular: Architecture as Cultural Practice* from her book *Art on My Mind: Visual Politics*, published in 1995. In the text she notes that the architectural research tends to focus on only the architecture and interiors of middle-class or wealthy people.[3] There's no value seen in the architecture habited by low-income residents. Sometimes architects feel pity for those people, thinking that to have stylish interior design, one would have to be wealthy. In my opinion the built-environment and interior design by the people with low-incomes is certainly a fascinating topic. It depicts how a regular citizen lives and creativity is crucial since the budget is indeed limited. Of course, it's important to note that the people living in ultimate poverty that can't meet the basic needs of everyday life, are a whole another topic.

After reading the article I realized how privileged Finnish university students are. A high percentage of the architecture students from Tampere University choose to live in Tampere centrum or the nearby areas instead of Hervanta. Even a student in Finland can have rather high living criteria. Old apartment buildings from the 1900s–1920s and 1950s modernism seen in Kaleva are favourable choices for an architecture student. Some people don't have a choice. We as architecture students are a part of this housing elitism.

We have to learn to love and embrace the architecture of the 1960s and 1970s even if it feels hard. As future architects, we shouldn't get off easy, since we have the skills and knowledge to transform outdated housing into a relevant, stylish and comfortable form. Additionally, the housing architecture of the era is able to do many things that our current architecture can't. Apartments and rooms used to be much bigger and versatile enabling different lifestyles and needs. Remote work is easier because the spaces are well oriented and can be divided when needed. You can always replace the plastic carpet with parquet but there's only one way to place a bed in a modern bedroom with extremely small dimensioning.

työpiste
workspace

The basis of my plan

My interior design was inspired by the Youtube channel *Never Too Small*, but I was aware that my design task was extremely minimal compared to the channel's quite drastic changes. A starting point for my design was the local identity in Berlin and in Lichtenberg to be more specific. Part of East Berlin, Lichtenberg got its current form in the 1960s and 1970s and it can be compared to several concrete suburbs in Finland. *The Plattenbau*'s of the area create an entity and comparable example in Tampere could be Osmonmäki and parts of Tammela. The only major difference being that the buildings in Lichtenberg have double the stories compared than the ones in Tampere.

I wanted to emphasize the context of the area and the building by investing on furniture of the era it was built. Luckily 1970s' design is not too pricy and I bought a Danish ball lamp and a German table lamp for 40€ in total. I wanted to keep the budget low since Lichtenberg definitely is not the place for fancy stuff.

Suunnitelma
The plan

Huoneesta löytyi vakiovarusteena sänky, työpöytä ja -tuoli, vaatekaappi ja hyllykaappi, jotka
kaikki olivat maalattu intensiivisen turkoosilla sävyllä. Väriteema ja huonekalujen muotoilu sopivat hyvin suunnitelmiini. Huoneen alkuperäinen kalustusorientaatio oli kelvollinen, mutta 11 neliömetrin ollessa kovin rajoittavan kokoinen tila, päätin tehostaa sitä sijoittamalla vaatekaapin, työpöydän ja hyllykaapin huoneen pohjoiselle seinälle. Mitoitus toimi täydellisesti ja molemmille reunoille jäi noin 100 millimetriä tilaa. Halusin huoneeseen pienen taidestudion, jonka sain mitoitettua vaatekaapin vanhalle paikalle.

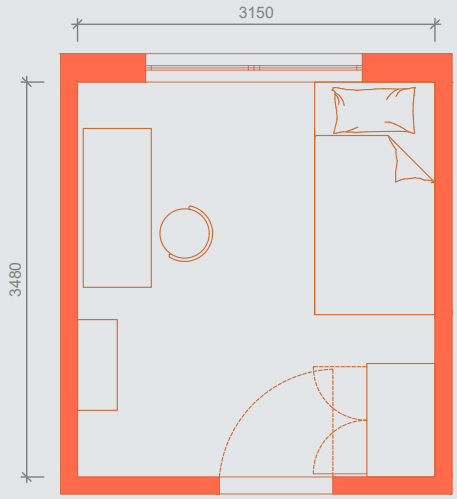

alkutilanne
initial situation

The basic furniture in the room was surprisingly fitting. A bed, a table, a chair, a closet and a cabinet was included with a very fitting color scheme, deep turquoise. The original orientation of the furniture was decent but I knew I had to do some changes to make the most out of it. I decided to place every piece of furniture except the bed in the northern wall of my room to create space for my easel, a little art studio I wanted to have.

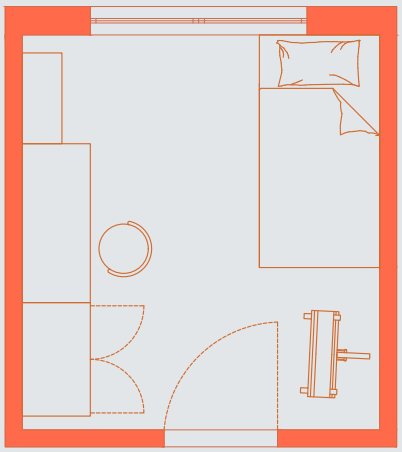

nykytilanne
current situation

pohjapiirrokset 1:50
floorplans

näkymä ovelta
a view from the door

lähteet sources
1) Mölsä, S. 2016. *Reilut 50 vuotta sitten Mauno Koivisto ja Armas Puolimatka synnyttivät lähiöiden laatikkoarkkitehtuurin*. Rakennuslehti. Saatavilla: *https://www.rakennuslehti.fi/2016/05/50-vuotta-sitten-mauno-koivisto-ja-armas-puolimatka-synnyttivat-lahioiden-laatikkoarkkitehtuurin/*
2) Blom, J. 2021. *Betonilähiöitä uhkaa nyt purkaminen samoista syistä, joilla puukaupunkien tuhoa perusteltiin 1970-luvulla*. YLE. Saatavilla: *https://yle.fi/aihe/a/3-11968782*
3) bell hooks. 1995. *Black Vernacular: Architecture as Cultural Practice*. Art on My Mind: Visual Politics. Available: *https://monoskop.org/images/7/7b/Hooks_Bell_Art_on_My_Mind_Visual_Politics_1995.pdf*

Asuntolassa ei ole häkkivarastoja tai muita henkilökohtaisia säilytystiloja oman huoneen ulkopuolella. Tämän vuoksi tilan vertikaalinen hyödyntäminen säilytystilana oli erityisen tärkeää. Vierailevia ystäviä varten ostin vähänkäytetyn taitettavan patjan, joka mahtui vaatekaapin päälle täydellisesti käsimatkatavaran kanssa. Suurempi matkalaukku mahtui taas hyllykaapin päälle.

There's no personal storage outside the room so I wanted to use the room vertically as much as I could. For my visiting friends, I have a foldable mattress which can be stored on the top of the closet when not in use. Also, both of my my suitcases could fit on the top of either the closet or the cabinet.

leikkaus
section

1:50

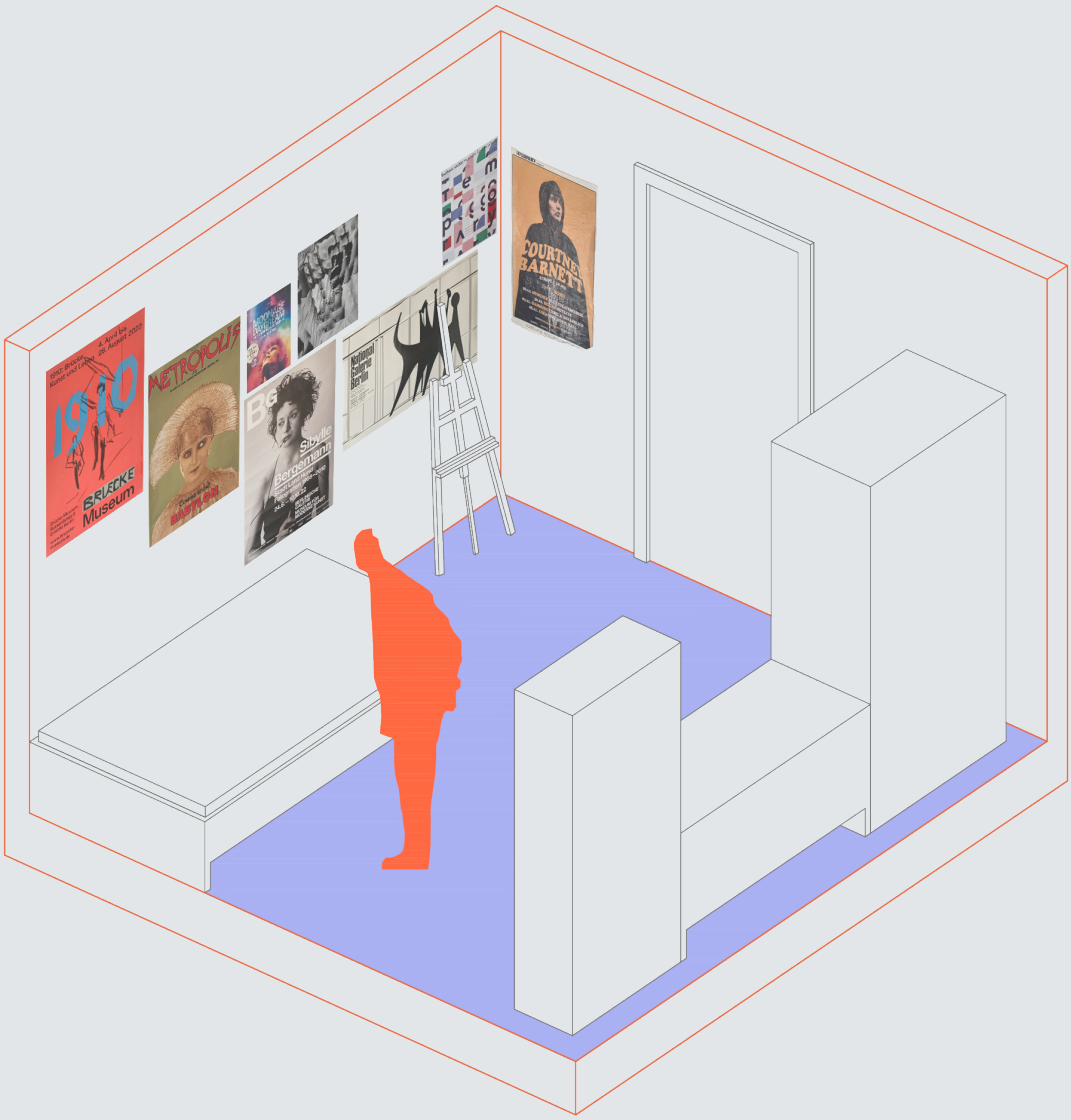

Huoneen valkoisista seinistä päätin tehdä Berliinille tyypillisen kulttuuri-/taideseinän. Kaupungin kultturitapahtumia mainostetaan liimaamalla suuria julisteita sillan alle, S-bahn asemille, metroon, sähkökaappeihin, roskiksiin ja oikeastaan joka puolelle mihin se on mahdollista. Ostan julisteita taidenäyttelyistä, museoista ja keikoilta. Jokusen julisteen olen myös repinyt sillan alta, koska keikkajulisteet ovat liian kalliita.

For the white walls I wanted to have something that really captures the spirit of Berlin. In the city there are posters for culture events everywhere: under the bridge, train and metro stations, recycle bins and everywhere you can possibly put a poster. I decided to start buying posters in the art exhibitions, museums and concerts. Of course I torn one under the bridge because the asking price for poster was too high in the concert.

Essi Nisonen

Ihana, kamala muutos

The Wonderful, awful change

teksti ja kuvat / text and images Essi Nisonen

FIN

Muutos kuuluu ilmastokriisiin. Ei vain ilmaston tai ekosysteemien muutos, vaan myös muutos meissä itsessämme. Maailma on tässä tilanteessa, koska olemme toimineet niin kuin aina ennenkin, emmekä halua päästää tavoistamme irti. Arkkitehtuuri on saanut tästä kritiikkiä niin IPCC-raporteissa kuin opiskelijoiden ja ammattia harjoittavien suusta jo vuosia. Miksi sitten emme ammattikuntana vain mene ja muutu?

Transformatiivisen oppimisen teoria käsittelee muutosta poisoppimisena: kun muutumme, hankkiudumme eroon vanhasta, ongelmallisesta tai kelvottomasta ajattelumallista, ja muodostamme sen tilalle uuden, avoimemman ja toimivamman ajattelumallin. Ajattelumalleissa vain on se vika, että ne ovat osa meitä.

Muodostamme ajattelumalleja tulkitsemalla jokapäiväisiä kokemuksiamme aiempien kokemustemme ja käsitystemme kautta. Ajattelumallit muodostuvat pikkuhiljaa maailmankuviksemme, jotka tuovat pysyvyyttä ja joiden kautta muodostamme identiteettimme. Tämän takia ajatusmallien muuttaminen on usein todella epämukavaa ja haastavaa.

Miten ajatusmallit sitten liittyvät arkkitehtuuriin ja ilmastokriisiin? Oh boy. Nehän liittyvät. Suurin ongelmista on oppimamme ammatillinen rooli: arkkitehti tulee, suunnittelee ja tietää. Me me tiedämme, mitä muut tarvitsevat sekä erityisesti sen, mikä on kaunista ja oikeaa. Perinteisesti opimme ammattimme esimerkkejä katsomalla: opettelemme toistamaan muiden tekemää tietämättä miksi niin on tehty. Nyt meidän kuitenkin todella pitäisi tietää.

Meidän täytyy perustavanlaatuisesti eli radikaalisti ajatella kaikki uudestaan. Mitä me teemme, kenelle, miksi ylipäätään teemme? Onko arkkitehdillä visio, vai olisiko arkkitehdin ammattitaitoa fasilitoida muiden visiot parhaiksi mahdollisiksi, inklusiivisiksi todellisuuksiksi jotka rikastuttavat luonnon monimuotoisuutta?

ENG

Change is inseparable from the climate emergency. Not just the change of climate or ecosystems, but also the change within ourselves. The world has reached this state because we have done as we always have, and refused to let go of our habits. Architecture has been heavily criticized for this both in the IPCC reports and by students and practitioners for years. Why is it that we as architects can't change?

Transformative learning theory, sees change as unlearning: when we change, we get rid of old, problematic, or unfit mindsets and replace them with new, more open and better-suited mindsets and ways of thinking. The problem with mindsets, however, is the fact that they are a part of us.

We form mindsets by interpreting our own everyday experiences through our previous experiences and perceptions. Mindsets gradually transform into our worldviews which provide us both, stability and identity. This is why transforming problematic mindsets is so uncomfortable and challenging.

How are mindsets connected to architecture and the climate emergency, you may ask. Oh boy. They do. The most deep-rooted of all problems is the professional identity we learn: an architect is the one who comes in with the plan and knows it all. We interpret others' needs. We know what is beautiful or correct. We have learned our profession through examples: we learn to repeat something that others have done, but we rarely know why it was done. But we really should, though.

We need to fundamentally rethink everything. What we do, for whom and most importantly, why? Is an architect the one with the vision, or is our professional skillset about facilitating others' visions into the best possible and the most inclusive realities that restore biodiversity?

Oppimiemme ajatusmallien kyseenalaistaminen on vaikeaa. Surettaa huomata toimivansa tavoilla, jotka eivät ole kestäviä. Vanhan minänsä menettäminen voi tuntua epäreilulta. Joku paljon viisaampi (esim. Janet Moore) on sanonut, että muutos on surutyötä. Suremme menetettyä, vanhaa itseämme ja olemme turhautuneita uutta itseämme kohtaan. Ajattelumallien muutos on yhdistelmä innostusta, surua, hämmästystä ja syyllisyyttä Se meidän pitää ymmärtää opetuksessa.

Ilmastokriisissä arkkitehtuurin oppimisessa tulisi olla yhtä paljon uuden oppimista kuin tietoista poisoppimistakin. Ajattelumallien muutos kestäviksi synnyttää muutosliikkeen, jonka myötä vaikeiden tunteiden käsittelystä tulee entistä suurempi osa oppimista. Käsittelyyn tulisi antaa tilaa ja työkaluja. Askel tätä kohti ovat hierarkioiltaan matalat, keskustelevat oppimisympäristöt, joissa oppimisen prosessi on keskiössä lopputulosten sijaan. Vain keskustelemalla voimme kohdata erilaisia ajattelutapoja oman käsityskykymme ja maailmankuvamme ulkopuolelta. Vain tarkastelemalla kriittisesti omia ajattelutapojamme ja meitä ympäröiviä yhteiskunnallisia rakenteita voimme todella muuttua.

Kirjoittaja on asuntosuunnittelun opettaja ja väitöskirjatutkija, joka suree menetettyä arkkitehti-identiteettiään, josta ei oikeastaan koskaan edes pitänyt.

Questioning the mindsets we have learned is difficult. It hurts to understand that one has learned to act in unsustainable ways. Losing your old self can feel unfair. Someone much wiser than me (e.g., Janet Moore) has said that change is mourning. We grief the forever-lost old self and get frustrated with our new self. Changing mindsets is a combination of excitement, sadness, wonder and guilt. That's what we need to learn in education.

In the climate emergency architecture education should be as much about learning new as conscious unlearning. The transformation of mindsets from unsustainable to sustainable will unleash an endless process of change, hence processing difficult emotions will be in much bigger role in the learning process. Education should provide students with tools to encounter and process hard feelings. One step towards this are conversational learning environments with low hierarchies, where the learning and thinking process is prioritized. Only through talking with others we can encounter new ways of thinking beyond our own conception and worldview, and only through critically observing our own thinking and the societal structures surrounding us we can truly change.

The author is a teacher in housing design and a doctoral researcher who mourns her lost professional identity she never liked in the first place.

Haastattelu - Interview

Luovuudesta ja luovimisesta

Balancing of two professions

haastattelu ja kuvat / interviewing and images Sanni Hujanen

FIN

Eeva Turunen on Tampereelta kotoisin oleva arkkitehti, TTY:n alumni ja kirjailija. Turunen on valmistunut arkkitehdiksi TTY:ltä vuonna 2010. Turusen esikoisromaani *Neiti U muistelee niin sanottua ihmissuhdehistoriaansa* (Siltala, 2018) palkittiin Helsingin Sanomien esikoiskirjapalkinnolla. Turunen vieraili kiltiksellä ja kertoi, että syyskuussa 2022 julkaistussa toisessa romaanissa *Sivistynyt ja miellyttävä ihminen* (Siltala) arkkitehdin työn arkisuudesta voi löytää myös komiikkaa.

Sanni Hujanen: Tervetuloa kiltikselle alumnimme arkkitehti ja kirjailija Eeva Turunen. Millaisia muistoja Hervanta, rakennustalo ja kiltis tuo sun mieleen?

Eeva Turunen: Kiltahuone on vähän hämärän peitossa, se oli aikoinaan olemukseltaan hiukan varastomainen tila. Muistikuvissa on lähinnä palasia, mm. näyttelyistä ja harjoitustöistä tuossa aulassa. Meillä oli myös lyhytikäinen bändi, jonka kanssa harjoittelimme pommisuojassa. Yhden biisin innoittajana oli jonkin opiskelijaravintolan tarjonta, erityisesti tsatsikikastike. Kun aloitin opinnot, työhuoneet sijaitsivat Sähkötalon alakerrassa. Kun lasikuutio ja harjoitussalit rakennettiin, oli mulla siellä pöytäpaikka jonkin aikaa - muistan, etten todellakaan aloittanut niitä harjoitustöitä mitenkään ajoissa. Muistan kulkeneeni usein koululla keskellä yötä etsien pitkin käytäviä jotakin leipäautomaattia, kun oli sellainen tilanne, että oli pakko pyöriä täällä öisinkin. Mä myös asuin Hervannassa vähän aikaa. Luennoista en muista kovin paljon, mutta henkilökunnasta muistan esimerkiksi diplomityöni ohjaajan Hannu Tikan, Seppo Auran, Jorma Mukalan, Anna-Maija Tuunasen, Minna Chudoban, Anssi Joutsiniemen, Ville Lukkarisen, Tore Tallqvistin, Olli-Paavo Koposen, Tero Laaksosen sekä edesmenneet Marianna Verheen ja Terttu Pakarisen. Professorikunta ainakin oli ikävän miesvaltaista, Pakarista lukuun ottamatta. Muistot ovat niin paikkasidonnaisia, että niitä alkoi pikkuhiljaa tulla mieleen, kun saavuin tänne. Muistan esimerkiksi sellaiset tietynlaiset siemencroissantit, joita täältä jostain sai ostaa, ja sitten sen, miten joku teki siitä sinisestä vaahtomaisesta tavarasta yhärin pienoismallin rakentamisen yhteydessä hampaat itselleen.

SH: Olitko sä sellainen all-nighter-opiskelija?

ET: Kyllä luulen, että olin vähän semmoinen. Mä en ollut hirveen hyvä suunnittelemaan sitä mun tekemistä, opiskelutaidot olivat hieman hakusessa. Siellä Hervannan kämpässä myös tein yöllä töitä, muistan kun peukalon kynsi meni joskus puoliksi mattopuukon ja muoviviivoittimen kanssa työskennellessä. Tutkintouudistus tuli siinä valmistumiseni aikaan ja sillä sain lietsottua itseni tekemään diplomityöni loppuun. Tein sen rakennussuunnittelusta, enkä todellakaan halua nähdä sitä työtä enää ikinä. En ole silti katunut sitä, että tein dipan vauhdikkaasti, päinvastoin: siitä on ollut töissä hyötyä, esimerkiksi suunnittelijapätevyyksien kanssa. Ei kannata jättää asiaa roikkumaan.

SH: Muistatko sä sun dipan kirjoittamisesta tai muusta yliopistoaikaisesta kirjoittamisesta jotain? Täytyykö arkkitehdin osata kirjoittaa?

> Mä en ehkä vois vaan istua huoneessa ja kirjoittaa koko ajan. Se, että törmää maailmaan, on aika olennaista.

ET: Mulla on semmoinen mielikuva, että opintojen aikana ei varmaan paljoakaan kirjoitettu, eikä tieteellisen tai vähän pidemmän tekstin kirjoittamista juurikaan opetettu. Seppo Auran ympäristöpsykologian kursseilla tehtiin luentopäiväkirjoja ja muistan, että ne kurssit olivat hyviä ja ehkä keskimääräistä akateemisempia. Niissä päiväkirjojen tekeminen oli oikeasti kiinnostavaa. Mulle palaa mieleen myös jollain yhdyskuntasuunnittelun kurssilla laadittu essee, jonka oli määrä koskea jotakin arkkitehtuuriin nivoutuvaa kaunokirjallista teosta. Aiheekseni taisi valikoitua *Kuolema Venetsiassa*. Mä muistelen, että akateemisuuden ja alan käytännönläheisyyden yhdistäminen ei opetuksessa aina mennyt nappiin.

SH: Lääkärin ja arkkitehdin ammattien sanotaan olevan eniten periytyviä ammatteja. Onko sun perheessä arkkitehteja eli oletko perinyt ammatin?
ET: No tavallaan. Kyllä se valinta itseäkin kiinnosti, olin ollut sellaisessa kuvataidekoulussa ja siellä valitsin jotakin arkkitehtuuriin liittyviä kursseja.

SH: Arkkitehdin lisäksi olet kirjailija. Onko kirjailijan ammatti peritty?
ET: No se ei ole periytynyt. Aloin silloin opiskeluaikoina kirjoittaa, vähän omaksikin yllätyksekseni. Mä en aiemmin ollut esimerkiksi mikään runojen kirjoittaja, ja aloin yhtäkkiä vain tehdä jotain. Kyse oli päähänpistosta. Pian hakeuduin Kriittiseen korkeakouluun opiskelemaan kirjoittamista vuosiksi 2006-2008.

SH: Miten ajankäyttösi jakautuu kahden ammatin välillä?
ET: Mulle on tärkeätä, että pystyn koko ajan jonkin verran kirjoittamaan. Välillä enemmän ja välillä vähemmän. Olisi vaikeaa ajatella, ettei esim. vuoteen kirjoittaisi mitään. Oon tehnyt arkkitehdin töitä erilaisilla osa-aikaisuusasteilla - jos tekee neljä tai kolme päivää viikossa töitä, rooli töissä voi olla aika erilainen kuin siinä tapauksessa, että tekee päivän tai kahden tunnit. Eniten oon toiminut päiväkotien ja joidenkin koulujen parissa, ja oon ollut monessa kohteessa projektiarkkitehtina – myös on kokemusta pienestä kirjastosta, ja joskus aiemmin suunnittelin irtokalustuksiakin. Olen ollut siis välillä se ihminen, jolle muut ihmiset soittavat paniikkipuheluja työmaalta, ja se voi olla välillä liikaa. Se, että tietää, että sellainen puhelu voi tulla, vähän häiritsee kirjoittamista. Se on vähän semmoista luovimista. Toisaalta projektiarkkitehdin työssä on kiinnostavia puolia – se ei vain sovi kaikkiin vaiheisiin. Välillä on ollut tosi väsyttävää, ja opettelen työajan rajaamista. Apurahatilanteetkin vaikuttavat. On kyllä tosi hyvä, että välillä on muuta tekemistä kuin kirjoittaminen. Mä en ehkä vois vaan istua huoneessa ja kirjoittaa koko ajan. Se, että törmää maailmaan, on aika olennaista.

SH: Mikä on arvokkainta, mitä arkkitehtikoulussa opit?
ET: Kääk. Suht vaikee kysymys, muistan niin paloittaisia asioita. Suuren osan töihin liittyvistä asioista olen oppinut muualla kuin arkkitehtikoulussa. Yksi olennainen oppi oli se, että altistui arvostelulle harjoitustöidensä kanssa ja harjaantui ottamaan vastaan palautetta, karaistui. Tietysti se oli välillä kauheaa, eivätkä kaikki palautteen antamisen käytännöt olleet hyvällä tolalla. Suun-

Eeva Turunen Kiltiksellä lokakuussa 2022 / Eeva Turunen at the Guild room in October 2022

nittelutyö on kuitenkin useissa tapauksissa sellaista, että huomioita ja muutostoiveita eri vaiheissa eri tahoilta tulee, välillä karussakin muodossa. Ei voi kuitenkaan jäädä sykkyrälle. Rakennusala ei ole niitä pehmeimpiä. Onneksi tulee uusia sukupolvia ja työkulttuureja.

SH: Entä kirjoittajakoulussa?

ET: Mä en sitä ennen ollut saanut kirjoituksistani hirveästi palautetta, olin vielä aika lukossa ja arka. Tämä on sukua edelliselle vastaukselleni, mutta siis se tärkein oppi tuli sillä lailla salavihkaa: opin ottamaan palautetta vastaan ja ymmärtämään myös sen, että kaikki palaute ei ole rakentavaa tai hyväksi tekstille. Jos vei saman tekstin monille, huomasi, ettei jotkut saa siitä yhtään kiinni. Tällä en siis tarkoita suinkaan sitä, että olisi syytä ottaa vastaan vain myönteinen palaute. Oli kuitenkin hyvä huomata, ettei voi kirjoittaa kaikille tai miellyttää kaikkia eikä ajatella liikaa lukijaa. Vähitellen huomasi, ettei oo niin rikki, jos joku lukee omaa keskeneräistä tekstiä. Eikä myöskään heti oo silleen: ”Apua toi sano että tätä pitäs muuttaa niin alan heti muuttaa”, vaan enemmin miettii että toimiiko tämä mun mielestä näin ja saanko tästä palautteesta jotain, minkä varassa edetä.

SH: Miten sun arkkitehtius mielestäsi näkyy sun teksteissä?

ET: Tossa uudessa kirjassa nimeltä *Sivistynyt ja miellyttävä ihminen,* joka siis on fiktiivinen, melko fragmentaarinen ja aukkoinen romaani, on se lähtökohta, että siinä on arkkitehtina toimiva minäkertoja, joka on queer-tyyppi, ja hänen isoisänsä, joka on myöskin ollut arkkitehti. Kyse on muun muassa sukupolvihankauksesta, luopumisesta, rakennuksistakin – ja arvojen virtaamisesta, siitäkin, miten konservatiivi voi löytyä yllättäen omasta itsestä. Asioita katsotaan kirjassa yksityiskohtaisesti ja tarkasti, mikä toki voidaan liittää tähän ammattiin. En halunnut luoda sellaista turhan henkevää kuvaa ammatista, siis että ensin luonnostellaan jotain ja sitten ajatus on vaan rakentunut joksikin konserttitaloksi. Suunnittelutoimistotyössä ja tuoreessa romaanissanikin on aika paljon arkista puolta, esimerkiksi lattiakaivokeskustelua ja kuramattojen valitsemista muiden osapuol-

> Siihen, mihin herkkyys suuntautuu, voi siis itsekin vaikuttaa. Kummassakin kirjassani näkyy varmaankin se, että olen visuaalisesti virittyny.

ten kanssa. Näen siinä, että joku soittaa mulle viisi kertaa jostain lattiakaivosta, myös komiikkaa. Ilmeisesti jotain komiikkaa on kirjassakin.

Isoisähahmo on elänyt omat työvuotensa semmoisen tänä päivänä vieraalta tuntuvan edistysuskon aikaan, on ollut enemmän sellaista äijien pönötystä uuden pankin aulassa. Vaikka oli sitä samaa työmaa-arkea ennenkin. Oon huomannut, että arkkitehdin työstä on monella maallikolla aika kapea, hienostuneehko käsitys vielä nykyään. Halusin joka tapauksessa murtaa sitä, mikä oli myös teoksen tematiikan kannalta sopiva suunta.

Mua kiinnostaa kirjoittamismielessä myös erilaiset arkkitehtuuriin liittyvät tekstit ja ylevän ja arkisen rekisterit kielessä. Esim. kilpailuehdotusten kuvaustekstit voivat olla täynnä sellaista hienoa ja kaunistelevaa, puolityhjää jargonia, työmaaviestintä taas on tosi arkista.

Ai niin, ja kirjan päähenkilö myös puuhaa ukille täydellistä uurnaa, jonka hankkii uurnapuusepältä – haluaa kai sillä tavalla keskittyä visuaalisiin asioihin, jotka on olleet ukillekin tärkeitä. Arkkitehtius näkyy uudessa kirjassa siis monella tavalla.

Toki myös esikoiskirjassani on arkkitehdin työtä koskketteleva osuus. Siinä ahdistunut arkkitehti on jotenkin syrjäytetty suunnittelukohteensa piiristä.

SH: Tuliko sulle järkytyksenä, millaista arkkitehdin työ toimistossa on, kun siirryit opinnoista työelämään?

ET: No tuli vähän järkytyksenä, mutta ei mulla ollut ihan ruusuisinta mahdollista kuvaa. Etukäteen ei välttämättä hahmota edes sitä, miten tarkasti jotkut asiat tehdään, ja jää nysväämään jotain ihan älytöntä. Ahdisti vähän, kun ei meinannut saada niistä hommista kiinni eikä hahmottaa tarkkuustasoa. En haluaisi ketään lannistaa, mutta rakennushankkeeseen Suomessa liittyvän byrokratian määrä ja se koko hankkeen posse ja kaikki muut projektiin pitkin matkaa vaikuttavat asiat, no, se kaikki saattaa yllättää, eikä välttämättä myönteisesti.

Tulee mieleen mainita vielä, että se yllätti, miten paljon olisi hyvä olla niitä sosiaalisia taitoja. Nykyään saan jotain irtikin sosiaalisesta puolesta enkä ahdistu siitä hirveästi, mutta lähtökohta oli se, että mä en millään uskaltanut soittaa vieraille ihmisille puhelimella. Piti vähän karaistua. Joskus myös on vaikea hahmottaa, mihin asioihin voi omassa asemassaan vaikuttaa ja miten. Tarkoitan vaikkapa arkkitehtuurin laatuun tai esimerkiksi ympäristö- ja ilmastoasioihin liittyviä valintoja.

Ylivoimaisesti eniten mä vihaan työssä niitä lukemattomia lomakkeita, jota pitää täyttää, ja joku kosteudenhallintalomake taitaa vilahtaa siinä (Sivistynyt ja miellyttävä ihminen) kirjassakin. Pakko sanoa varoiksi, että suunnittelutyössä on myös kaikkea kiehtovaa ja innostavaa.

SH: Oliko toisen romaanin kirjoittaminen erilaista esikoisromaanin saaman hypen jälkeen?

ET: Vaikka ensimmäinen kirja sai nostetta ja huomasin sen itsekin, en tuntenut lopultakaan erityisiä paineita toisen kirjan kanssa. Kirjan kirjoittaminen on ylipäänsä vaikeaa. Joidenkin asioiden tekemistä helpotti se, että oli kokemus yhden teoksen saattamisesta valmiiksi. Suosion hyvä puoli on se, että se voi kannustaa eteenpäin. No, lopulta sitä on kirjoittajana itse aika kaukana siitä, että lukeeko joku sitä kirjaa, siis siinä mielessä, ettei näe

lukijaa lukupuuhissa eikä saa suurelta osalta lukijoista mitään palautetta. Palautetta kannattaa muuten kirjailijoille antaa. Lyhytkin kiitos voi tuntua tosi hyvältä. Uuden kirjan kanssa kävi niin, että tein ekaksi sellaista näytelmää, mutta huomasin, että olikin syntynyt vähän enemmän ja vähän vääränlaistakin kamaa suhteessa näyttämötekstiin. Koin, että jotkin jutuista eivät olisi olleet ehkä kauhean kiinnostavia näyttämöllä. Sitten mulle tuli sellainen olo, että pitäisi ehkä tehdä aineksesta jotain proosaa. Näytelmän perintönä romaanissa on mukana esimerkiksi näytelmädialogin näköisiä osuuksia, jotka osaltaan rytmittävät kokonaisuutta ja antavat sille ilmaa. Oli ihan hyvä, että mä ryhdyin kirjoittamaan uutta teosta eri suunnasta ja eri asennosta kuin Neiti U:ta.

SH: Sulla on kuuleman mukaan myös bändi?

ET: Joo, nyt on periaatteessa kaks bändiä olemassa. On jäänyt vähän vähemmälle treenaaminen, mutta toista, sellaista queer-henkistä punkpopkokoonpanoa nimeltä Blondit amazoonit, ollaan nyt vähän aktivoimassa. Toinen yhtye on proosabändi Ihmissyöjän ystävät, johon menin mukaan pumpun oltua olemassa jo aika kauan. Teemme esityksiä ja livealbumeita proosakirjallisuudesta. Ensi viikolla puolestaan esitän kirjallisuusklubilla Marjo Niemen kanssa Marjon kirjoittaman, Nuori Voima -lehdessä julkaistun novellin: hän lukee, ja minä aiheutan musiikillista äänimaisemaa. Välillä valmistan omiin teksteihini perustuvia esityksiä. Mulla on rummut, joita soitan ajoittain, ja lisäksi koskettimet ja loopperi ovat käytössä.

SH: Miellätkö itsesi eniten visuaaliseksi, musikaaliseksi vai verbaaliseksi ihmiseksi?

ET: Tuo kirjoittaminen on ollut viime aikoina läheisintä, mutta jos käy paljon tekemässä soittohommia, niin aistit virittyy eri tavalla ja kuulee tarkemmin ääniä, vaikka kaupungilla liikkuessa. Siihen, mihin herkkyys suuntautuu, voi siis itsekin vaikuttaa. Eri aistit ja kiinnostukset voivat tietysti näkyä kirjoittamisessa, ja kummassakin kirjassani näkyy varmaankin se, että olen visuaalisesti virittynyt.

SH: Minkä arkkitehtonisen asian edessä olet viimeksi todella vaikuttunut?

ET: Mä tavallaan viehätyn semmoisista epäpaikoista, sellaista rouheasta tilanteesta tai kerroksellisuudesta kaupungissa. Myös vaikkapa Itä-Pasila ja Merihaka sekä etenkin sen jälkimmäisen alueen kannen alapuolinen pysäköintialue kiehtoo. Olen käynyt joskus Merihaan Pallohallissa pelaamassa sulkapalloa huonosti. Vaikuttava, sopivasti unohtuneen oloinen paikka. Olen viime aikoina keskittynyt niin paljon kirjaan, että uudesta arkkitehtuurista haltioituminen on jäänyt vähäiseksi, vaikka toki osaan ihailla vaikkapa viimeisen päälle mietittyjä detaljeja. Mä melkein en usko, että sanon tämän, mutta Kerimäen kirkko, jossa kävimme kesällä residenssireissulla, oli omalla tavallaan vaikuttava.

SH: Entä minkä kirjallisen teoksen?

ET: On vaikea nostaa esiin yhtä, joten otan vapauden esittää asian kimaramuodossa – vaikuttumisen voimakkuus on aina myös osin tilannesidonnaista. Käännöspuolelta innosti viimeksi Alice Oswaldin Muistomerkki (suom. Tommi Nuopponen). Kotimaisen kaunon puolelta muistan viime vuosilta Katja Raunion Sinun päiväs koittaa -romaanin sekä Marjo Niemen viimeisimmät romaanit. Usein vaikutun Eino Santasen teosten äärellä. Odotan kiinnostuneena, mitä seuraavaksi julkaistaan Veljelleni-romaanin kirjoittaneelta E. L. Karhulta sekä esimerkiksi Niko Hallikaiselta, jonka lauseesta innostuin kesällä, lukiessani Kanjonia, ja Sanna Puutoselta, jonka Sydämuuri-novellikokoelma liittyy arkkitehtuuriin. Teoksia, joista pidän, yhdistää kielellinen kunnianhimo.

Haastattelun jälkeen romaani Sivistynyt ja miellyttävä ihminen nimettiin kaunokirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokkaaksi.

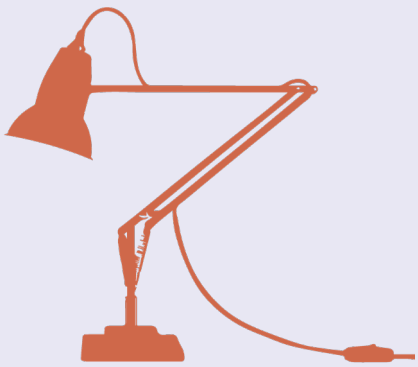

> I find it quite comical that someone calls me five times panicing about a floor drain.

ENG

Eeva Turunen is a Tampere-born architect, author, and TTY-alumnus. Turunen has studied writing in Kriittinen korkeakoulu. Turunen's debut novel *Neiti U muistelee niin sanottua ihmissuhdehistoriaansa* (Siltala, 2018) won the debut novel price of Helsingin Sanomat. Turunen visited the guild room and talked about the humour in recently published second novel *Sivistynyt ja miellyttävä ihminen* (Siltala).

Sanni Hujanen: Welcome to the Guild Room. What kind of memories do you have from here?

Eeva Turunen: I don't have many from the guild roo, it was more of a warehouse. We had a short-lived band that trained in the bomb shelter and one of our songs was inspired by a student cafeterias supply, especially tsatsiki. Earlier the drawing halls were in Sähkötalo but when the glass-box was built I had a table there – I remember starting all the coursework on the last minute. It was weird to stay at school during the night and wonder around the corridors looking for a vending machine. I also lived in Hervanta for a short period. I don't remember anything from the lectures, but I do remember some of the teachers: Hannu Tikka, Seppo Aura, Jorma Mukala, Anna-Maija Tuunanen, Minna Chudoba, late Marianna Verhe and Terttu Pakarinen as well as Anssi Joutsiniemi, Ville Lukkarinen, Tore Tallqvist, Olli-Paavo Koponen and Tero Laaksonen. Now that I'm here the memories beg to bring up. I remember these certain croissants with seeds and that someone made teeth from polystyrene whilst making a scale model.

SH: Were you an all-nighter student?

ET: Yes I think so. I had quite poor studying skills and a ability to schedule. The degree reform forced me to write my thesis, which I don't want to ever see again. But finishing the thesis fast was certainly a good thing. It should not be left hanging behind.

SH: Do you remember if there were any written assingments in the university?

ET: There wasn't much writing or teaching of it. Seppo Aura taught environmental psychology and those courses were a bit more academic and required writing of learning diaries. It was interesting. I also remember one urban planning course where we wrote an essay about a chosen work of fiction that is tangent with architecture. My topic was, as I recall, *Death in Venice.*

SH: Do you have architects in your family? Is the profession inherited?

ET: It sort of is. Of course, it interested me personally as well, I took architectural courses earlier in art school.

SH: Have you inherited the author's profession as well?

ET: No I haven't. I started writing during university, to my own surprise. Later I continued studying it in Kriittinen korkeakoulu in Helsinki.

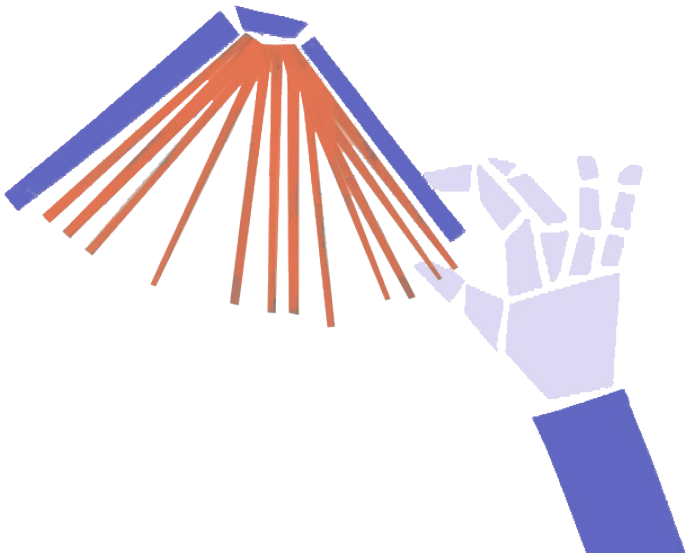

SH: How do you schedule your days between two jobs?

ET: The ability to write continuously is important to me. Sometimes I write more, sometimes less. I couldn't imagine not writing for a year or so. I've worked part-time in architecture and the job description varies a lot considering the part-time hours. I've also been the project architect, so I've been the person people constantly phone from the worksite and it can sometimes be a lot. But it's also a good thing to have encounters in the outside world, I couldn't only sit still and write all the time.

SH: What is the most important thing you learned in architectural school?

ET: Oh, this is a difficult question, there are mostly just glimpses. Most of the work-related stuff I've learned elsewhere. One essential discipline was to learn to take feedback and criticism. It was sometimes terrible and the culture in the feedback wasn't the healthiest. The construction industry is not among the softest. Luckily new generations form new working cultures.

SH: What about in writing school?

ET: Before writing school, I was a bit shy and wasn't used to getting feedback on my writing. The most important learning happened gradually, I learned to get feedback but also understand that not all critique is constructive or good for the text. It became more about thinking about whether I can get something from the critique that guides me forward.

SH: How does you being an architect affect your texts?

ET: In the new book *Sivistynyt ja miellyttävä ihminen* - which is fiction and rather fragmentary - there's a queer person who's an architect and their grandfather who also formerly worked as an architect. The way to look things is precise and detailed which can be seen as a side of the profession. I didn't want to make the profession look too glorious as it often is very ordinary: floor drains and mud runners. I find it quite comical that someone calls me five times panicing about a floor drain. Registers between ordinary and sublime interest me, in language and in architecture.

Also, the protagonist of the book is procuring an urn for the grandfather and decides to get it from a carpenter, focusing on visual matters.

SH: Was the mundaneness of the work in an architecture office a shock to you?

ET: It was a bit. The amount of bureaucracy in Finland and how much you benefit from social skills were surprising. But the most irritating thing is the amount of forms you have to fill in every project.

SH: You also have a band?

ET: Yes, two. The one that we're activating currently is a queer punk-pop assembly Blondit amazoonit (*eng. Blonde Amazones*) and the other one is a prose band Ihmissyöjän ystävät (*eng. Friends of a Cannibal*). Currently we have a performance with Marjo Niemi's text which Marjo reads and to which I produce musical soundscapes. I sometimes play the drums and keyboard and use a looper.

SH: Do you consider yourself as a musical, visual, or verbal person?

ET: Lately writing has been closest, but you can also tune your senses by focusing on something more. Sensitivity of different senses can be seen in writing.

SH: What was the last time an architectural and written thing really moved you?

ET: Nonplaces appeal to me, coarse situations, and layers in the city – Itä-Pasila and Merihaka in Helsinki, especially the parking level under the latter. It has a feeling of a forgotten place. I cannot believe I'm saying this but the church of Kerimäki, which I visited last summer, was impressive.

In literature it's difficult to only say one so here's a list: the Finnish translation of Alice Oswald's Memorial by Tommi Nuopponen, Sinun päiväs koittaa by Katja Raunio, Sanna Puutonen's architecture-related short story collection Sydänmuuri and Marjo Niemi's novels. I'm looking forward to E. L Karhu's and Niko Hallikainen's upcoming writings.

After the interview, the novel Sivistynyt ja miellyttävä ihminen was nominated for Finlandia-price.

Kirja-arvostelu

Sivistynyt ja miellyttävä ihminen

Eeva Turunen, Siltala, 2022

teksti / text Sanni Teräväinen kuva / image Siltala

> — U on ikoni, tyyli-ikoni, sateenkaari-ikoni, yleisikoni —

Viime vuoden Lagerstammsbladetia lukeneet saattavat muistaa Minnan kirjavinkeistä teoksen *Neiti U muistelee niin sanottua ihmissuhdehistoriaansa* — ja nyt saamme iloita taas! Eeva Turunen jatkaa hurmaamista toisella romaanillaan Sivistynyt ja miellyttävä ihminen.

Sivistynyt ja miellyttävä ihminen jatkaa samassa maailmassa kuin Neiti U. Teos kiertyy arkkitehtikertojan edesmenneen ukin (arkkitehti hänkin) ympärille, mutta pääsemme myös seuraamaan hiipuvaa parisuhdetta ja työtä arkkitehtitoimistossa. Omalaatuinen rakenne syntyy keskusteluista, muistoista, ukin saneluista ja suunnittelukohteiden listauksista. Sisältääpä teos ukin mielipiteen Tampereen kaupunkikehitykseenkin! Lukiessa ei voi olla pohtimatta, millaista olisi ollut kasvaa arkkitehtiperheessä, alan ympäröimänä pienestä pitäen.

Turusen tapa kirjoittaa on ihana: loputtoman rikasta kielenkäyttöä, sanavarastolla huikea laajuus, hengittävä rakenne ja ennen kaikkea hykerryttävä sisältö. Pohdimme taannoin hyvän ystäväni kanssa, miksi Turusen teoksia on vaikea ahmaista kerralla, ja päädyimme siihen, että ajatuksenomaisesti etenevä kerronta melkeinpä kannustaa miettimään välissä. Tämä toki tarkoittaa myös sitä, että teokseen on helppo sujahtaa takaisin tauon jälkeen, ja mikseipä joskus lukaista vain pienen palan akuuttiin kirjakaipuuseen.

Arkkitehtien kirjoittamassa kaunokirjallisuudessa voisi ajatella tiettyjen tilallisuuden periaatteiden korostuvan, ja niin käy nytkin. Teoksen maailma on vahvasti läsnä. Lukiessa on vaikea olla hymyilemättä, ja samalla sitä toivoo, että olisi itsekin pyytänyt isovanhempia kertomaan elämäntarinoitaan ennen kuin oli liian myöhäistä.

Tätä juttua kirjoittaessani julkistettiin tämän vuoden kaunokirjallisuuden Finlandia-ehdokkaat, joihin Turunen ansaitusti lukeutuu. Onnea Eeva!

TEK-SAFA-Vastaavan terveiset

Best minimum

teksti ja kuvat / text and images Veera Hurttia

Oletko koskaan miettinyt, millaista on kestävä opiskelijakulttuuri? Kysymykseen vastatakseni täytyy ensin pohtia, mitä on kestämätön opiskelijakulttuuri. Siis se, millaisessa ympäristössä elämme tällä hetkellä.

Syyslukukausi on vierähtänyt nopeasti ja kurssitöiden dedikset lähestyvät uhkaavasti. Väsyttää. Stressiä syntyy, kun tehtävät asiat kerääntyvät päässäni isoksi möykyksi luoden illuusion, ettei aika riitä kaikkeen. Opintojen ja muun järjestötoiminnan lisäksi aikaa nimittäin pitäisi riittää myös harrastuksiin, ystäviin ja parisuhteeseen. Kaiken yhteensovittaminen tuntuu välillä raskaalta. Kestämättömään opiskelijakulttuuriin liittyvät kiire ja täydellisyyden tavoittelu eivät tosin ole ongelmia vain arkkareiden keskuudessa. Uupumista tapahtuu kaikkialla. Osasyy voi olla tutkintorakenteessa mutta myös yhteiskunnallinen paine suoriutua yliopistosta viiteen vuoteen lisää riskiä loppuunpalamiseen.

Mikä auttaisi jaksamiseen? Olen saanut oppia kantapään kautta, että lepääminen kaiken uurastuksen välissä on välttämätöntä. Cädäämisen ja kiltahommien vastapainoksi aikaa täytyy olla myös palautumiseen. Yksi ehdottomista omista lempiasioista Tampereella on julkiset saunat. Saunominen ja uiminen tuo hyvän olon ja karkottaa stressin ainakin hetkellisesti. Lisäksi se, että voi vain olla tekemättä mitään auttaa toipumisessa kiireisestä arjesta. Miten siis voisimme luoda kestävämpää opiskelijakulttuuria?

Yksi keino on olla itselle ja muille armollisempia. On ok höllätä silloin, kun siltä tuntuu. Perfektionismi tahtoo olla meidän arkkareiden keskuudessa yleistä. Opiskeluun panostamisen ja ylisuorittamisen raja on häilyvä. Voisimmeko omaksua tietynlaisen ”tekevälle sattuu”-asenteen opinnoissamme? Kaikesta ei voi suoriutua täydellisesti eikä epäonnistumisia tarvitse pelätä. Tärkeintähän on oppiminen, eikö niin? Kenenkään ei pitäisi menettää yöuniaan yhden kurssityön takia. Itse en ainakaan aio. Riman madaltaminen opinnoissa tuo lisää aikaa muuhun elämään. Kukaan ei voi yksin muuttaa taustalla vaikuttavia rakenteita mutta omalla esimerkillä voi tehdä opiskeluympäristöstä rennomman. Kuten eräs arkkariystäväni totesi, riittävä taso on ”best minimum”.

SAFA

Sveitsiläisten Ilona ja Tyynenmeren Aava

haastattelu / interviewing Salla Sinisammal kuvat / images Aava Kallio & Ilona Joutila

New winds from around the globe

FIN

Olen vuosikurssin 2019 fuksi. Vuosikurssimme on tämän jutun kirjoitusajankohtaan mennessä 29 opintokuukautta, joista yhdeksän eli vajaan kolmanneksen, lähiopetuksesta. Se oli myös havaittavissa yleisestä tunnelmasta viime kevään loppupuolella. Monet kokivat kaipaavansa taukoa kandivaiheen perään, osa tämän toteuttikin. Osa taas on nyt syksyllä keventänyt kurssikuormaa jättämällä muutamia isompia kurssikokonaisuuksia pois tulevan lukuvuoden opinnoistaan. Tämä juttu kertoo ensiksi mainituista: kurssikavereistani Ilonasta ja Aavasta, jotka viettävät parhaillaan välivuottaan.

ENG

I'm year 2019 freshman. Our class has so far studied 29 months in the university but only nine months, meaning less than a one third has been contact teaching. It has affected the atmosphere, especially last spring. Many of us felt like having a break from the ratrace. Some of us took a gap year, some of us dropped few courses to ease up the workload of the current academic year. This interview is about the first mentioned: my course mates Ilona and Aava, who are currently having a gap year abroad.

> Sveitsissä noi harkat kestää yleensä vähintään kuusi kuukautta ja sillon syyskuun alussa on just oikea aika hakea, kun harkat ajoittuu lukuvuoden mukaan.

Ilona, välivuosi Sveitsissä

Ilona viettää parhaillaan välivuottaan työharjoittelussa Sveitsin Zürichissä. Päätös välivuodesta syntyi pidemmän kypsyttelyn seurauksena, jonka jälkeen muutto Sveitsiin tapahtui nopeasti. Ilona tyhjensi Hervannan kotinsa kumppaninsa Teemun kanssa, sai työpaikan Zürichista ja muutti sinne syyskuussa 2022.

SS: Miksi päätit lähteä juuri Zürichiin?
IJ: Me haettiin kumppanini kanssa töitä vähän ympäri maailmaa viime kesästä lähtien. Yksi Teemun tuttu sitten suositteli Sveitsiä ja se vaan tuntu hyvältä vaihtoehdolta. Jossain kuukaudessa sitten päätettiin, että haetaan täältä töitä.

SS: Kauanko aiot viipyä Zürichissa?
IJ: Suunnittelmana olisi olla tää lukuvuosi -ensi kesän lopulla palattaisiin Suomeen ja sitten mää aloitaisin maisterivaiheen. Kyllä mä luulen, että sitten vuoden jälkeen on jo ihan kiva palata kotiin.

SS: Säähän palaat ihan ammattilaisena maisterivaiheen opintojen pariin! Mikä sai aikaan välivuosipäätöksesi ja kuinka päätit lähteä ulkomaille?
IJ: Toivon mukaan! No ensinnäkin korona oli aika rankkaa aikaa ja se söi motivaatiota kouluun, kun ei nähnyt ketään ja ei päässyt elämään sitä oikeaa opiskelijaelämää. Keväällä, kun tein kandin, se tuntu vievän viimeiset mehut ja koulu ei sit oikeen enään kiinnostanut. Kun koulusta haluaa nauttia ja se opintojen aihe kiinnostaa, niin en halua väkisin ja kiireellä tehdä opintoja alta pois suorittamisen takia. Siksi oikeastaan päädyin välivuoteen – väsytti ja motivaatio oli lopussa.

SS: Millaista oli järjestää työt ja arki uudessa maassa?
IJ: Hioin jo kesällä mun portfolion hyvään kuntoon ja käytin siihen paljon aikaa. Teemu vinkkasi, että kannattaa kattoa harkkapaikkoja paikallisten yliopistojen sivuilta (Sveitsissä harjoittelujakso on osa arkkitehdin koulutusta, paikkoja on myös siten enemmän tarjolla). ETH-Zürichin sivuilla oli listattuna firmoja, jotka haki harjottelijaa ja sit mää vaan lähetin sähköpostia niihin kaikkiin. Sveitsissä noi harkat kestää yleensä vähintään kuusi kuukautta ja sillon syyskuun alussa on just oikea aika hakea, kun harkat ajoittuu lukuvuoden mukaan. (Keski-Euroopassa yliopiston lukuvuosi alkaa ja loppuu hiukan Pohjoismaista aikataulua myöhemmin)

SS: Oletko kokenut kulttuurishokkeja tai onko sattunut jotain kommelluksia nyt tähän mennessä?
IJ: Aluksi oli tosi raskasta, kun kaikki oli uutta, eikä tuntenut mitään paikkoja tai puhunut saksaa. Droppi koulusta sinne työelämään oli aika iso. Olin itse käyttänyt Revitiä ja meidän toimistolla käytetään täällä ArchiCadia ja sekin oli tietenkin sitten saksaksi. On ainakin oppinut sitten perussanastoa hyvin. Täällä on myös aika pitkät työpäivät, 8,3 tuntia, johon ei lasketa lounastaukoa, niin sekin on tullut vähän yllätyksenä. Mutta nyt on taas alkanut helpottamaan eikä tarvii esimerkiksi joka sanaa googlata tai pyytää apua niin paljoa. Myös työkavereihin tutustuminen on auttanut. Kulttuurishokkina on tullut kierrätys: se on tosi outoa. Täällä pitää ostaa kaupungin omia, tiettyjä roskapusseja. Paperit ja pahvit

kierrätetään, mutta muovinkeräystä en oo löytänyt. Kaikki roskat vaan jätetään kadulle tiettyinä päivinä viikosta.

SS: Millaiset tunnelmat nyt, kun olet ollut Zürichissa jo pari viikkoa?
IJ: Ihan hyvä fiilis tällä hetkellä, elämä tuntuu jotenkin yllättävänkin tavalliselta. On vaikeaa jättää kaikki tuttu ja turvallinen ja rakkaat ihmiset taakse, mutta jos sitä ei tekis, niin ainakin mua itseä jäis kaduttamaan. Nyt oli myös oikea aika lähteä.

Ilona, gap-year in Switzerland

Ilona is currently spending a gap year working as an intern in Zürich, Switzerland. The decission to have a gap year built up slowly. Ilona packed her stuff from Hervanta with her partner Teemu and moved to Zürich in September.

SS: How long are you intending to stay in Zürich?
IJ: The plan is to stay here for a whole academic year and return at the end of the summer. Everything is still up in the air though but I think that after a year it will be nice to be back home.

SS: What made you decide on a gap year and how did you end up going overseas?
IJ: Well first of all corona restrictions were a hard time to be a student. You didn't really see anyone and couldn't live the student life to the fullest. Last spring I wrote my bachelor's thesis and it felt like the last straw. My motivation was running low. When you study a subject you are really interested in, you don't want to just quickly get the studies out of the way. You want to enjoy your time in the university. One of Teemu's friend ended up suggesting Switcherland for us and it felt like a good option.

SS: How was it to organize work in a whole new country?
IJ: I worked on my portfolio during the summer. Teemu tipped me that I should check out the local universities' websites (In Switzerland internship is part of architecture studies so there are over all more internship positions to apply for). There was a list of the business' that were looking for interns and then I basically messaged them all. In Switzerland the internships last usually at least one semester.

SS: Have you experienced any culture shock's or had anything funny happen to you so far?
IJ: At first everything was new and we didn't know any place here or talk German. I had mainly used Revit and our office here uses ArchiCad in German, which has then on the other hand taught me the language. Workdays are long here, 8,3 hours, without the lunch break, so that was also surprising. But is has all gotten easier over time and I don't have to google every word anymore. Also getting to know my colleagues has helped a lot. Recycling became as a bit of a culture shock here - you have to buy these city issued garbage bags. Paper and cardboard are recycled here but I haven't seen bins for plastic. All of the trash are just left outside the house on certain days of the week.

SS: How are you feeling now after first few weeks in Zürich?
IJ: I'm feeling good, life feels surprisingly normal. It is hard to leave behind everything familiar, but I find that if I didn't do it, I would regret it.

> Kaikki ihan perus arjen jutut tuntuu uusilta.

Aava, välivuosi Indonesiassa

Aava viettää parhaillaan välivuotensa alkua Indonesiassa, Lombokin saarella. Aavan välivuosipäätökseen vaikuttivat yhtäläisesti vastikään löytynyt uusi harrastus, surffaus sekä sen nostattama kaipaus kohti suurempia aaltoja sekä toisaalta tarve kokea asioita nykyhetkessä, eikä sitten joskus. Aava ja hänen kumppaninsa Onni saapuivat lokakuun alussa Indonesiassa ensiksi Balille, josta Aava vastasi teams- puheluuni lokakuisena aamuna ja jatkoivat myöhemmin viisumien järjestyttyä Lombokin- saaren Balia melko lailla rauhallisempiin maisemiin loppureissunsa ajaksi.

Salla Sinisammal: Miksi päätit lähteä juuri Indonesiaan?

Aava Kallio: Me innostuttiin Kanarialla surffaamisesta ja sen jälkeen yks kriteeri oli tietty, et joku paikka, missä on aaltoja ja lämmintä. Mä halusin surffaa silleen ettei oo märkäpukua. Myös aikavyöhykkeet rajotti vähän Onnin töiden takia, eli ei voitu lähtee länteen päin. Et jos Suomessa alkaa työpäivä kahdeksalta täällä kello on yksi päivällä ja sit jos Onnilla on jotain kokouksia ne tulee järkevään aikaa illalla tai päivällä.

SS: Kauanko aiot viipyä Indonesiassa?

AK: Meillä on kokonaisuudessaan täällä kaksi kuukautta, sille ajalle sai vielä helposti viisumin. Nyt ollaan oltu jotain kaksi viikkoa täällä - saatiin just eilen viisumit ja päästään vihdoin lähteen nyt Lombokille.

SS: Mikä sai aikaan välivuosipäätöksesi ja kuinka päätit lähteä ulkomaille?

AK: Mää oon opiskellut putkeen oppilaitoksesta toiseen, missään kohtaan ei oo ollut välivuotta. Sitten tuli vielä korona ja tuli vaan semmonen piste, että mä tiesin et millainen jokainen päivä tulisi olemaan kuukaudesta toiseen. Alko tuntua siltä, että nyt täytyis tehdä jotain jännittävää. Mulla on ollut ajatuksena, että sitten kun mä valmistun hakis etätöitä ja sitten vois olla jossain eri paikassa töissä, ehkä ulkomailla. Aattelin, että ei pidä olla aina odottamassa sitä seuraavaa elämänvaihetta, et sitten kun pääsen työelämään, sit mä teen mitä tahdon tai et sit kun pääsen eläkkeelle niin sit mä teen jotain. Vaan et tekis jo nyt.

SS: Suosittelisitko välivuotta ulkomailla?

AK: Ehdottomasti. Kannattaa tehdän elämässä asioita heti, eikä säästää niitä myöhempään. Nauttia niistä heti eikä aina vaan suorittaa. Ja hyvin kaikki sittenkin kuitenkin taas meni, et vaikka mäkin oon ehkä vähän semmonen jännittäjä, niin hyvin on mennyt.

SS: Millaiset tunnelmat nyt, kun olet ollut Indonesiassa jo pari viikkoa?

AK: Oikein hyvät, ollut koko ajan hyvä fiilis! On niin paljon nähtävää ja kiva reissata Onnin kanssa. On sillee hyvällä tavalla jännittävä kokee uusia asioita, ihanaa kun ei tiedä mitä on tulossa seuraavana päivän, vastoinkäymisetkään ei haittaa. Sadekin täällä on erilainen: sataa silleen, et sataa yhtäkkiä vaikka puoli tuntia ihan kaatamalla. Kun ekaa kertaa alkoi sataan täällä mentiin ulos katsomaan. Sato niin kovaa, että maa tulvi, en oo ikinä ennen nähnyt sellasta. Kaikki ihan perus arjen jutut tuntuu uusilta.

Aava, gap-year in Indonesia

Aava is currently spending the beginning of her gap year in Indonesia at the island of Lombok. Aava's decicion of having a gap year had two different driving forces behind it: firstly a new found hobby of surfing and secondly the need to experience things in this moment not someday in the future. Aava and her boyfriend Onni arrived firstly to Bali in Indonesia, where Aava answered my teams call on warm October morning.

SS: How did you decide on Indonesia being you destination?
AK: We got started on surfing in Canary Islands last spring and after that one criteria has been to find a place which has good waves and is warm. I wanted to surf without a wetsuit on. Also time zones limited the choice a bit because of Onni's work. So now if in Finland a workday begins at eight it is 1pm here and if Onni has some work meetings, they will end up happening during the day or evening.

SS: How long are you intending to stay in Indonesia?
AK: We are intending to stay for two months since getting visa for that period of time was easy. We have been here for two weeks now. We just got our visas yesterday. Now we can finally travel to Lombok where we originally intended to go.

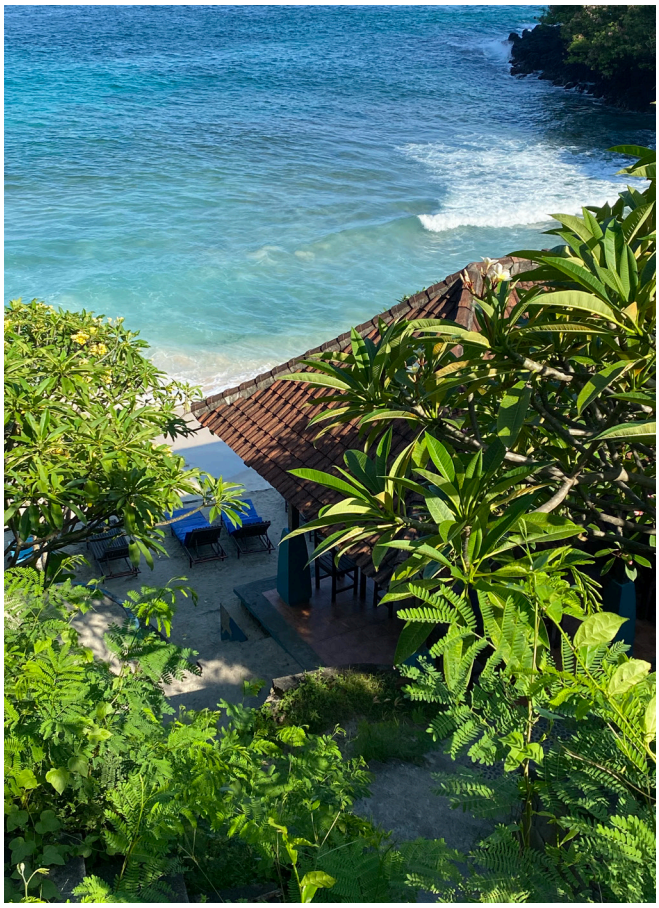

SS: What made you decide on a gap year and how did you end up going overseas?
AK: I have pretty much always studied without any gap years. When corona came I just reached this point of knowing what the following month and everyday in it would look like. I had had this idea of applying for a job that would allow remote working after graduation so I could go abroad. I just started to think that I shouldn't always be waiting to do things but rather do it right now.

SS: How are you feeling now after first few weeks in Indonesia?
AK: Really good! There is so much to see and it's nice to travel with Onni. It is exciting to experience new things and lovely when you don't know what's coming along the next day. Even the rain is different here: it can rain up to 30 minutes and it is absolutely pouring down. When it first rained here, we went outside to have a look. It rained so much that the ground was flooding, I have never seen anything like that. Even every ordinary thing feels new in here!

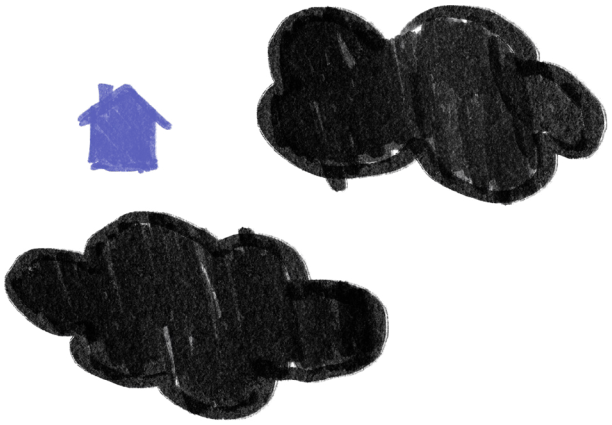

Which arch are you?

Text and images Sanni Hujanen

This accurate test may or may not help you with existential crisis that occures every once in a while.

1. To where would you like to travel?

A. No where, I simply cannot leave home as I am the one holding it up
B. Somewhere the sea wind can caress me
C. Pilgrimage to somewhere sacred and serene
D. To a city with plenty of layers

2. What do you do on a regular Saturday night?

A. I'm at home doing chores
B. Outdoors enjoying fresh air
C. Forwarding prophetic announcements
D. Drawing and/or drinking wine and relaxing after a long week

3. What is your favorite food?

A. Bricks and mortar
B. Fish
C. Holy bread
D. It varies from Reaktori's treats to Italian cuisine

4. How do you usually move around?

A. I don't move much
B. Waterways, by boat or swimming
C. I fly by myself
D. It varies but trams are often in my favor

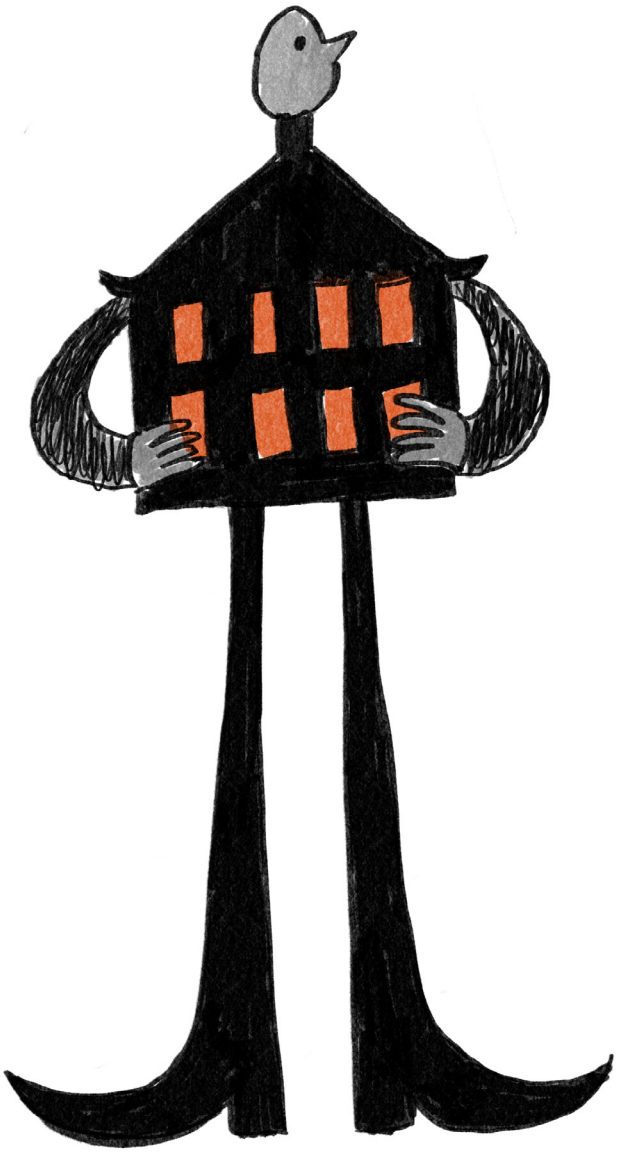

THE MOST COMMON ANSWER WAS A

You are an Arch!

You are a vertical curved structural member spanning an elevated space or opening and you may or may not support the weight above. Yet you are more than just a supporting structure, you are an architectural element that tells the story of architectural history and traditional building methods.

THE MOST COMMON ANSWER WAS B

You are an Archipelago!

You are a group of islands such as Indonesian Archipelago, Galápagos Islands, The Bahamas or Turku's Archipelago and the Arhipelago Sea. You crave for adventures and only truly feel home out at sea.

THE MOST COMMON ANSWER WAS C

You are an Archangel!

You are an angel considered to be of the highest rank in popular consciousness. Your best buddies are fellow angels Michael, Gabriel, Raphael and Uriel, with whom you pose in various paintings, especially Baroque ones.

THE MOST COMMON ANSWER WAS D

You are an Architect!

You are a generalist just like a conductor of an orchestra who oversees various projects, some of which may relate to construction. You're a professional trained or training the art and science of design and planning. You have an unique ability to get lost in details, materials and atmospheres in addition to your many free time projects. You're as much a humanist as you are a ´teekkari´.

Aamu latinalaiskorttelissa, kun töihin rientävät ovat jo kaikonneet… Odotellessamme päivän retkeä alkavaksi, istahdimme pieneen kahvilaan ja aukio täyttyi espressokuppeineen skissailevista arkkareista. Kupliva puheensorina goottilaisen kirkon ja vilkkaan kauppakadun välissä jätti hetken mieleen periranskalaisena aamuna.

In Quartier Latin, on the quiet part of the morning when those who hurry to work have already gone… Awaiting for the days tour, we ordered espressos and soon the square was filled with sketching architects. Chitchatting, a square nestled between a Gothique church and a bustling market street, all of this portraying the very french morning moment.

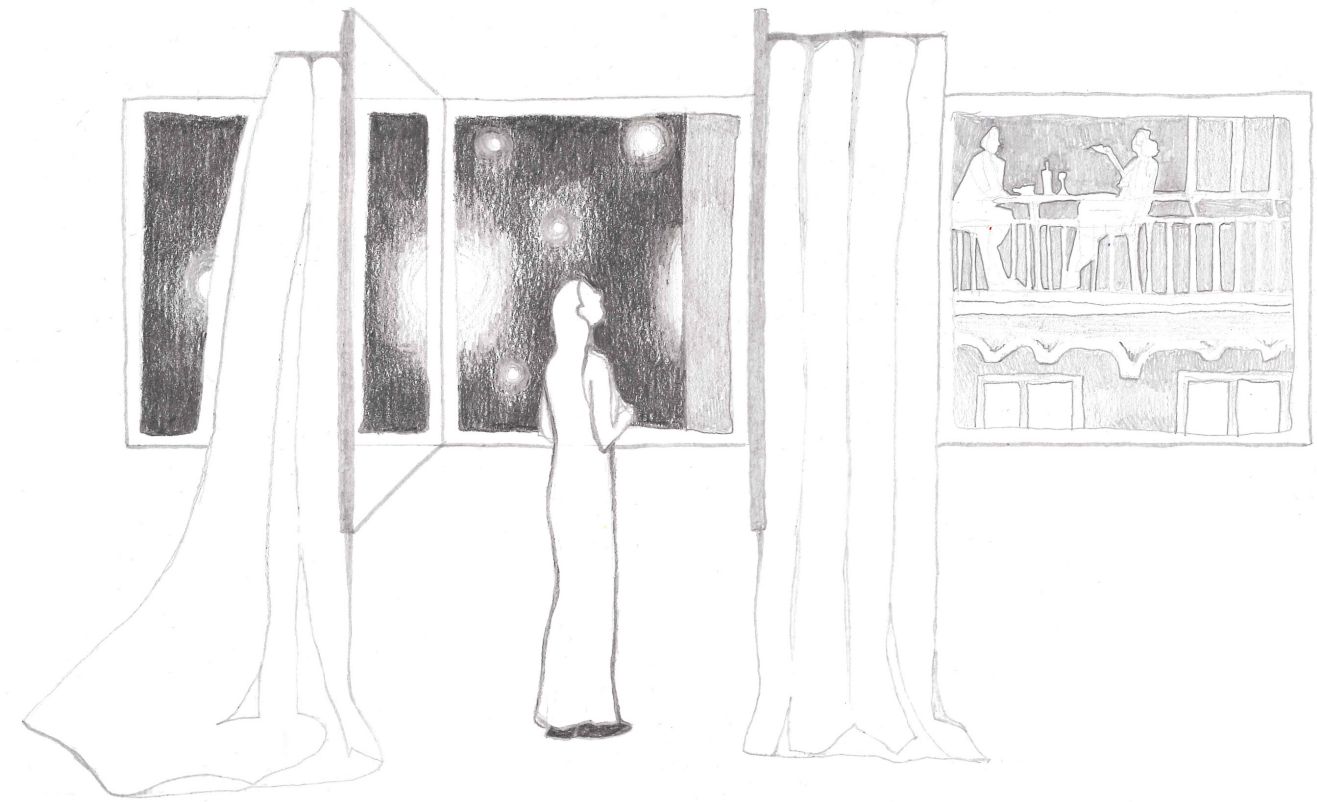

Arkkitehdit Ranskanmaalla

Visiting la Ville Lumière

teksti / text Sanni Teräväinen kuvat / images Marie Vilkki

Tuokiokuvia kaupunkiekskursiolta.
Images from the Paris excursion.

Yökävelyllä ympäri Pariisia: mainio tilaisuus tutkia valoa kaupungissa. Skissailuhetki sijoittui Rue de Furstembergille, Potter-leffoissakin nähtyä aukiota kun valaisi vain kolme hehkulamppua. Iltahämärä vaihtui piirtäessämme lempeäksi pimeydeksi ja sai kysymään, kuinka paljon keinovaloa oikeasti tarvitsemmekaan.

Nightwalk around Paris is such an excellent occasion to examine citylights. In Rue de Furstemberg, a place lit only from three points (and seen in Potter films too!), we got to sketch a little. Soft summer darkness fell and made us question how much artificial light we actually even need.

Pariisin katot, les Toits de Paris, maailmanlaajuisesti tunnetut ja maailmanperintölistallekin nostetut. Asunnostamme aukesi oiva paikka seurata viereisten kattohuoneistojen elämää, monenmoisilla monumenteilla vieraillessa taas loimme silmäyksiä allamme levittyvään kattojen mereen. Jokaisella kaupungilla on oma värinsä, pohdimme, ja Pariisissa se on vaalean kalkkikiven ja tyylikkään sinkinharmaan yhdistelmä.

The rooftops of Paris, les Toits de Paris, universally loved and even on the Unesco-list. Our apartment was splendid for following life in penthouses across the street, and from above we saw the sea of roofs unfolding. Each place has its own colours, we thought, and in Paris its Lutetian limestone and grey zinc merging.

Maailmankuulujen museoiden lisäksi eksyimme keskiaikaa esittelevään Musée de Clunyyn, jonka vanhin osa olikin roomalaisaikainen kylpylä (!), johon vuosisatoja (tuhansia) myöhemmät lisäosat liittyivät hienostuneesti. Vähemmän keskiaikaan liittyvää kiinnostusta osoittanut osa seurueestamme päätyi tutkimaan myös viereistä Juhani Pallasmaan suunnittelemaa Suomen Ranskan-instituuttia.

In addition to all the world renowned museums we stumbled upon Musée de Cluny, in which an ancient Roman bath meets modern museum architecture. Those friends with lesser interest in medieval objects ended up visiting nearby Institute Finlandais by Juhani Pallasmaa

Kun Villa Savoyeen ei ennätä, mutta Corbu kiinnostaa? Suuntasimme yksityistaloon kaupungin laitamille, jossa eteiseen astuessa yllä on kolmen kerroksen verran tilaa, toisaalla matalaan huoneeseen lankeaa voimakas keskipäivän valo kattoikkunasta ja näkymälinjoja avautuu joka käännöksellä mitä odottamattomampiin suuntiin. Maison la Roche todettiin erääksi inspiroivimmista pientaloista, ja innoitusta voikin hakea tutkailemalla sen pohjia ja leikkauksia.

Interested in Le Corbusier but no time to visit Villa Savoye? Consider this instead: the entrance opening up to three floors, windows outlooking each other and somewhere sun breaking to a shallow room through skylightwindows. Maison la Roche was crowned as one of the most intriguing private houses, and inspiration is found in its sections and floorplans.

Mutta miten lievittää akuuttia Pariisi-kaipuuta?

Ole kuin pariisilaiset ja lue ratikassa! Metrossa ei voinut olla huomaamatta, kuinka moni oli hyödyntänyt kaupungin lukemattomien antikvariaattien tarjontaa.

Viinilasista nautittuna kaikki maistuu paremmalta — Läbän toimitus testasi ja melkein muutti colajuoman viiniksi.

Imitoi Montmartrella käppäilyä Pispalassa; Arboretumista löydät jos et nyt Versaillesia niin Jardin des Tuileries'n ja Ranta-Tampellan kanavahan menisi vaikka Canal Saint-Martinista!

How to help the sudden longing of Paris?

Be like Parisians and read in the tram! In the métro one couldn't help to notice how many carried a book with them.

Everything tastes better if you use a wine glass — the editorial team tested and almost turned cola into wine.

Imitate wandering around Montmartre in Pispala; in the Hatanpää Arboretum you shall find if not Versailles, then at least Jardin des Tuileries and the Canal in Ranta-Tampella resembles that of Saint-Martin!

Editorial Team Recommends

text Ezgi Samanci and editorial team image Ezgi Samanci

We, as the editorial team, wanted share random things we like. We hope you will enjoy them as much as we do!

- Looking for something to do on a dull Wednesday evening? Well I've got just the thing for you! Karaoke Wednesday is a karaoke club founded by a group of architecture freshmen of 2022. The club hosts karaoke evenings every wednesday usually at Kaijakka bar in downtown Tampere. The evenings are open to everyone no matter the singing experience. If you're interested, go ahead and shoot a message on instagram (@karaokekeskiviikko) or in telegram (https://t.me/+MiwIt8KEDOJlMmZk) for more info!

- Have you visited Copenhagen around christmas season? The river, the lightings and surrounding buildings just create coziest scene during this time a year. My favorite spot? Nyhavn 17!

- Are you bored of listening to the same songs - or genres- over and over again? Well, check these out: TAFDUP is a band established by students of law in University of Porto. Check their performance in Youtube! Also, is it is not enough, check out Mind Blowing Orchestra. You can find them on Spotify as well!

- Having trouble finding inspiration, or falling asleep? Well, here is a recommmendation for you. Go to Youtube and search "1 hour of David Lynch listening to rain, smoking and reflecting on art". That might be helpful, at least for me it is.

- For those of you whose fuel is coffee -we suggest Elovena's oat milk. It has a perfect foam, scrumptious taste, a packaging that doesn't leak, and it's cheap(er than the Swedish brand).

- Now that it's time to hide under blankets and enjoy - here are some recent reads I've liked and hope you will too!

  On Earth We're Briefly Gorgeous - Ocean Vuong

  Aino A -Jari Järvelä

  The City & The City - China Mieville

  Orlando- Virginia Woolf

  Kadonnut Pariisi -Markus Nummi

- Rauhaniemi sauna - no further explanation.

- Bright light lamps and vitamin-D to survive the darkness.

HEERING
NYHAVN 17

kuvitus / illustration Mira Lankinen

Do you recognize the buildings on the previous page? Cut out your favourite one and make it a Christmas decoration to Guild room's Christmas tree. You can also be creative with the shape, don't let Hervanta cut off the wings of your creativity!

Sincerely,
The editorial team

kuvitus / illustration Elena Sitrakova

Tampereen Arkkitehtikilta
Tampere Architecture Guild